

Målnummer:	4433-01	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2003-03-05		
Rubrik:	Undantag från skatteplikt för kapitalvinst har ansetts föreligga vid transaktioner i samband med att ett helägt dotterbolag utfärdar köpoptioner avseende teckningsoptioner, som förvärvats från moderbolaget och som innebär en rätt att förvärva aktier i moderbolaget. Förhandsbesked angående inkomstskatt.		
Lagrum:	48 kap. 6 a § och 37 kap. 18 § inkomstskattelagen (1999:1229)		
Rättsfall:	RÅ 2001 ref. 55		

REFERAT

I en ansökan hos Skatterättsnämnden om förhandsbesked anförde X AB (Moderbolaget) och Y AB (Dotterbolaget) i huvudsak följande. Moderbolaget har emitterat skuldebrev förenade med avskiljbara optionsrätter till nyteckning av aktier i Moderbolaget till Dotterbolaget. Moderbolaget äger samtliga aktier i Dotterbolaget. - Dotterbolaget förvärvade teckningsoptionerna för ett vederlag om 100 kr per teckningsoption, vilket motsvarade marknadsvärdet vid emitteringen. En kort tid efter emitteringen avyttrades ett antal av teckningsoptionerna till anställda i Moderbolaget. Resterande del har "parkerats" i Dotterbolaget i syfte att nyanställda inom koncernen skall ha möjlighet att förvärva teckningsoptionerna. - Marknadsvärdet på teckningsoptionerna uppgår för närvarande till cirka 400 kr per teckningsoption. För att de nyanställda skall ha möjlighet att förvärva teckningsoptionerna avser Dotterbolaget att ställa ut köpoptioner på teckningsoptionerna till de nyanställda mot erhållande av marknadsmässigt vederlag i form av en premie. De nyanställda har därvid förvärvat en rättighet med en löptid om två år att förvärva teckningsoptioner för ett vederlag om 800 kr per teckningsoption. - När köptionen utställs kommer Dotterbolaget att erhålla en marknadsmässig premie. När köptionen senare utnyttjas av den anställda kommer Dotterbolaget att erhålla en realisationsvinst om 700 kr per teckningsoption. Mot bakgrund härav har fråga uppkommit om intäkten som erhålls vid utställande av köptionen samt vid avyttring av teckningsoptionerna skall anses som skattepliktig. - Sammanfattningsvis innebär de ovan angivna transaktionerna följande. De anställda inom koncernen kommer att förvärva köpoptioner från Dotterbolaget mot en mindre premie. Köptionen innebär en rättighet att i framtiden förvärva teckningsoptioner för ett fast lösenpris från Dotterbolaget. Dotterbolaget har förvärvat teckningsoptionerna vid emissionen för marknadsvärdet, vilket understiger köptionens lösenpris. - För att säkerställa beskattningsutfallet är det av vikt för Moderbolaget och Dotterbolaget att Skatterättsnämnden ger svar på nedan angivna frågor. Vidare infördes regleringen avseende återköp av egna aktier nyligen, med följd att det inte föreligger någon vägledande praxis avseende rättsfrågorna. Det är således av vikt för bolagen och för en enhetlig lagtolkning att Skatterättsnämnden ger svar på följande frågeställningar. - Frågeställningar - 1. Utgör erhållen premie vid utfärdandet av köptionen, som innebär en rättighet att förvärva en teckningsoption avseende aktier i Moderbolaget, skattepliktig intäkt för Dotterbolaget? - 2. Utgör ersättningen vid utnyttjandet av köptionen skattepliktig intäkt för Dotterbolaget? - 3. Utgör erhållen premie vid utfärdandet av köptionen skattepliktig intäkt för Moderbolaget, om Dotterbolaget dessförinnan genom fusion går upp i Moderbolaget och köptionen därefter utfärdas av Moderbolaget? - 4. Utgör ersättningen vid

utnyttjandet av köptionen skattepliktig intäkt för Moderbolaget, om Dotterbolaget dessförinnan genom fusion går upp i Moderbolaget och köptionen därefter utnyttjas? - 5. Förändras svaret på fråga 3 respektive 4, om köptionen utfärdas respektive om köptionen utnyttjas och Dotterbolaget därefter genom fusion under samma beskattningsår går upp i Moderbolaget?

Skatterättsnämnden (2001-06-29, Kindlund, ordförande, Wingren, Brydolf, Silfverberg, Ståhl, Tollerz) yttrade: Förhandsbesked (avser samtliga frågor) - De kapitalvinster som uppkommer på grund av transaktionerna med köptionerna respektive teckningsoptionerna är skattepliktiga. - Motivering - Moderbolaget har till Dotterbolaget emitterat skuldebrev förenade med avskiljbara optionsrätter till nyteckning av aktier i Moderbolaget (teckningsoptioner). Emissionslikviden var marknadsmässig. - Dotterbolaget har avskiljt teckningsoptionerna och avyttrat en del av dem till marknadspris till anställda i Moderbolaget. För teckningsoptioner som Dotterbolaget har kvar i sin ägo avser Dotterbolaget att till nyanställda till marknadspris ställa ut köpoptioner. Köpoptionerna ger innehavarna rätt att till visst pris (överstigande vad Dotterbolaget betalade vid emissionen) förvärva teckningsoptioner. - Dotterbolaget frågar om det som skattepliktig intäkt skall ta upp den ersättning som det kommer att få dels när det utfärdar köpoptioner, dels när innehavarna av köpoptionerna förvärvar teckningsoptioner (frågorna 1 och 2). Vidare frågar Moderbolaget vad som gäller om det av Dotterbolaget förvärvat teckningsoptionerna genom fusion och det är Moderbolaget som ställer ut köpoptionerna respektive avyttrar teckningsoptionerna (frågorna 3 och 4). Slutligen frågar Moderbolaget vad som gäller om köpoptionerna utfärdas av Dotterbolaget och teckningsoptionerna avyttras av Dotterbolaget samt detta därefter genom fusion under samma beskattningsår går upp i Moderbolaget (fråga 5). - Nämnden gör följande bedömning. - Frågorna 1 och 2 - Kapitalvinster vid utfärdande av köpoptioner och vid avyttring av teckningsoptioner är skattepliktiga enligt allmänna regler. Frågan i ärendet är om undantag skall göras om ersättningarna tillfaller ett helägt dotterbolag till ett bolag som utfärdat teckningsoptioner. Närmare bestämt gäller frågan om Dotterbolaget skall beskattas för kapitalvinsterna eller om dessa inte skall inkomstbeskattas på grund av att försäljningen av optionerna anses utgöra ett led i Moderbolagets emission. - Förhandsbeskedsålet RÅ 2000 not. 38 gällde hur en indragning utan ersättning av ett dotterbolags aktier i moderbolaget skulle beskattas. I målet uppkom frågan om förfarandet avsåg en sådan disposition av kapitalet i koncernen som inte skulle föranleda några inkomstskattekonsekvenser. Till grund för en lösning i enlighet med det synsättet låg uppfattningen att ett dotterbolags försäljning av aktier i moderbolaget kunde likställas med en av moderbolaget företagen nyemission. Regeringsrätten ansåg emellertid att analogin med en nyemission inte faller sig naturlig eftersom ersättningen inte skulle tillfalla moderbolaget utan dess dotterbolag. Domstolen fann bl.a. av det skälet att dotterbolaget skulle reavinstbeskattas på grund av indragningen. - Ett med detta ställningstagande förenligt synsätt synes ha intagits av Regeringsrätten i RÅ 2000 ref. 68, som gällde beräkning av anskaffningsutgift för konvertibla skuldebrev som ett dotterbolag hade förvärvat från sitt moderbolag. - I det nu aktuella ärendet kommer ersättningen för de försålda rätterna inte att tillfalla Moderbolaget utan Dotterbolaget. Även i detta fall skulle således en analogi med en av Moderbolaget företagen emission inte falla sig naturlig. Nämnden kommer därför till slutsatsen att Dotterbolaget skall beskattas på vanligt sätt vid avyttring av teckningsoptioner utfärdade av Moderbolaget. Detsamma bör gälla om Dotterbolaget ställer ut köpoptioner på sådan egendom. - Frågorna 3 och 4 - Vid besvarandet av frågorna utgår nämnden från att det inte finns några civilrättsliga hinder mot det i ansökningen beskrivna förfarandet, genom vilket Moderbolaget förvärvat och innehar egna teckningsoptioner respektive ställer ut köpoptioner med sådana teckningsoptioner som underliggande egendom. - Frågan är om Moderbolaget skall beskattas för ersättningarna vid utställandet av köpoptionerna respektive vid avyttringen av teckningsoptionerna. - När Moderbolaget emitterade optionslånet skedde ingen beskattning av företaget

därför att det endast är fråga om att anskaffa nytt eget kapital. När bolaget ställer ut köpoptioner på teckningsoptionerna ger det ut ett värdepapper (eller en rätt som inte är ett värdepapper) som inte omfattas av den reglering avseende anskaffning av nytt eget kapital som finns i aktiebolagslagen (1975:1385), ABL. Den ersättning som erhålls när köpoptionerna avyttras kan därför inte direkt anses avse anskaffning av nytt eget kapital. Sådan kapitalanskaffning sker först i nästa steg och under förutsättning att teckning av nya aktier sker genom att teckningsoptionerna utnyttjas för sitt ändamål. - Med hänsyn till det nu sagda bör de ersättningar som kommer in till Moderbolaget på grund av försäljningen av köpoptionerna ses som ersättningar för vanliga värdepappersaffärer och skattemässigt hanteras som sådana ersättningar. - Vid Moderbolagets försäljningar av de teckningsoptioner som har övertagits från Dotterbolaget avyttrar Moderbolaget visserligen egna teckningsoptioner men inte på ett sådant sätt som följer av ABL:s regler om anskaffning av nytt eget kapital. Snarare skulle dessa transaktioner kunna jämföras med att Moderbolaget försäljer fristående teckningsoptioner avseende egna aktier, vilket inte är civilrättsligt tillåtet. Nämnden finner därför att också dessa transaktioner skall beskattas hos Moderbolaget enligt de vanliga reglerna för kapitalvinster. - I ärendet har också ifrågasatts om förfarandet skall ses som en del av en transaktion med egna aktier. I den frågan gör nämnden följande bedömning. - Den definition av egna aktier som infördes i ABL när det blev tillåtet för aktiebolag att förvärva egna aktier finns i 1 kap. 7 §. Där sägs en egen aktie vara "En aktie som innehas av bolaget självt (egen aktie) ...". Samma uttrycksätt finns i 2 § kupongskattelagen (1970:624) medan inkomstskattelagen (1999:1229), IL, saknar en motsvarande definition. I ett sådant fall får antas att IL faller tillbaka på den civilrättsliga definitionen i ABL. Att det nämnda uttrycket återfinns också i kupongskattelagen kan emellertid inte anses betydelselöst i sammanhanget eftersom den lagen är en lag om inkomstskatt. Definitionen av egen aktie är således både civilrättsligt och inkomstskatterättsligt inskränkt. Teckningsoptionerna avser aktier som inte finns men som kan komma att finnas i framtiden och köpoptionerna är andrahandsderivat av dessa eventuella framtida aktier. Optionerna omfattar alltså inte bolagets egna aktier enligt definitionen ovan. Under de angivna omständigheterna finns det enligt nämndens mening heller inte skäl att gå utöver den angivna definitionen vid tillämpning av IL. Slutsatsen att Moderbolaget skall beskattas för optionsaffärerna på vanligt sätt står därför fast. - Fråga 5 - Enligt 37 kap. 18 § IL skall ett övertagande företag vid fusion inträda i det överlåtande företagets skattemässiga situation. Moderbolaget skall därför beskattas för de transaktioner som Dotterbolaget företagit före fusionen.

Ledamoten Virin var skiljaktig och angav som sin mening, med instämmande av nämndens sekreterare Roupe, att de vinster som uppkommer på grund av transaktionerna inte kan anses utgöra skattepliktiga intäkter för Moderbolaget eller Dotterbolaget.

Riksskatteverket (RSV) överklagade förhandsbeskedet och yrkade att Regeringsrätten skulle överpröva det. RSV, som hänvisade till RÅ 2001 ref. 55 och RÅ 2001 not. 160, anförde bl.a. följande. RSV:s uppfattning är att förhandsbeskedet skall fastställas. I det här aktuella fallet rör det sig om optioner på teckningsoptioner avseende ännu ej existerande aktier, dvs. i princip ett kontantbelopp. Någon analogi med en emissionsituation bör därför inte bli aktuell här. - Bestämmelserna om skattefrihet vid avyttring av egna aktier och av optioner, terminer eller liknande instrument vars underliggande tillgångar består av sådana aktier avser enligt RSV:s mening endast sådana instrument som knyter an till aktierna i det egna bolaget, inte till aktier som ges ut av ett annat koncernbolag. - Transaktionerna kan inte vara skattefria för Dotterbolaget då de inte innebär sådan emission som utgör förvärv av eget kapital i bolaget utan i ett annat bolag och då transaktionerna inte avser aktier i det egna bolaget eller derivat på sådana egna aktier utan avser aktier i ett annat bolag. Transaktionerna kan inte heller vara skattefria för Moderbolaget då de avser återförvärvade teckningsoptioner och således inte utgör en ursprunglig emission av dem och då de inte avser vare sig egna aktier eller

derivat på egna aktier.

Moderbolaget och Dotterbolaget bestred bifall till RSV:s överklagande och yrkade i eget överklagande att förhandsbeskedet skulle ändras enligt följande. Någon skattepliktig ersättning skall inte anses uppkomma i Dotterbolaget vid avyttring av teckningsoptioner utfärdade av Moderbolaget och inte heller då Dotterbolaget utfärdar köpoptioner på sådan egendom (fråga 1 och 2). Någon skattepliktig intäkt skall inte anses uppkomma i Moderbolaget vid utfärdandet av köpoptioner respektive vid utnyttjandet av köpoptioner om Dotterbolaget dessförinnan genom fusion gått upp i Moderbolaget och köpoptionerna därefter utfärdas av Moderbolaget alternativt köpoptionerna utnyttjas efter fusionen (fråga 3 och 4). Det är inte av betydelse från beskattningssynpunkt om köpoptionen utfärdas respektive utnyttjas och Dotterbolaget under samma beskattningsår går upp i Moderbolaget genom fusion eller om fusionen genomförs och Moderbolaget därefter utfärdar köpoptioner respektive att köpoptionerna utnyttjas (fråga 5).

Regeringsrätten (2003-03-05, Ragnemalm, Nordborg, Ersson, Dexe, Nord) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. Vid besvarandet av frågorna utgår Regeringsrätten från att hinder inte möter från civilrättsliga utgångspunkter att genomföra de aktuella transaktionerna.

Av 48 kap. 6 a § IL framgår att kapitalvinst som uppkommer då ett publikt aktiebolag - vars aktier är noterade vid en börs, en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad - avyttrar egna aktier inte skall tas upp till beskattning. Vidare anges att detsamma gäller för vinst då ett sådant bolag utfärdar eller avyttrar optioner, terminer eller liknande instrument vars underliggande tillgångar består av egna aktier.

Mot bakgrund av denna reglering fann Regeringsrätten i rättsfallet RÅ 2001 ref. 55 att ett helägt dotterbolags externa avyttring av konvertibla skuldebrev, som dess moderbolag emitterat till dotterbolaget, inte skulle föranleda inkomstbeskattning av dotterbolaget. Situationen i det fallet ansågs vara jämförbar med den som reglerats i 48 kap. 6 a § IL. Dotterbolagets externa avyttring av de konvertibla skuldebrev ledde enligt Regeringsrätten till en kapitalökning för koncernen som helhet, en ökning som i ekonomiskt avseende kunde likställas med att moderbolaget gör en nyemission. Att kapitaltillskottet i den ena situationen tillföll dotterbolaget och i den andra moderbolaget ansågs vara av underordnad betydelse med tanke på deras inbördes förhållande.

I det nu aktuella målet avviker enligt Regeringsrättens uppfattning inte omständigheterna i beskattningshänseende på något avgörande sätt från dem i RÅ 2001 ref. 55. Av rättsfallet följer exempelvis att, under de givna förutsättningarna, begreppet egna aktier i bestämmelserna i 48 kap. 6 a § IL om undantag från skatteplikt kan omfatta såväl redan existerande aktier som eventuella framtida aktier. Den omständigheten att i förevarande mål inte endast moderbolaget utan också dotterbolaget utfärdar instrument som knyter an till aktierna i moderbolaget, närmare bestämt köpoptioner avseende de av moderbolaget utfärdade teckningsoptionerna, utgör inte heller skäl för att här tillämpa ett annat synsätt än det i det nämnda rättsfallet.

På grund av det anförda skall frågorna 1-4 besvaras på så sätt att de kapitalvinster som uppkommer vid transaktionerna med köpoptionerna respektive teckningsoptionerna inte är skattepliktiga. Med hänsyn till reglerna om fusion i 37 kap. 18 § IL gäller detsamma beträffande fråga 5.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten ändrar förhandsbeskedet och förklarar att de kapitalvinster som uppkommer på grund av transaktionerna med köpoptionerna respektive teckningsoptionerna inte är skattepliktiga.

Föredraget 2003-02-05, föredragande Heinefors, målnummer 4433-2001

Sökord:

Litteratur:
